

miniinvasivní korektivní dermatologické výkony byly spojeny se snížením psychické zátěže a zlepšením kvality života pacientů (20).

Závěr

Na závěr je nutné zdůraznit, že péče o transgender pacienty je komplexní a kom-

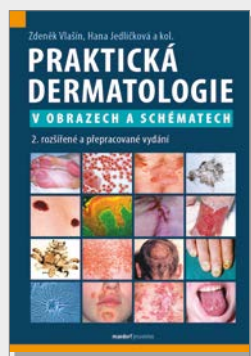
binuje prvky psychodermatologie, endokri-
nodermatologie i korektivní dermatologie.
Je rovněž důležité si uvědomit, že mnozí z nás
mohli v praxi ošetřovat transgender pacienty,
aniž by o jejich transgender identitě věděli.
V každém případě je zásadní **respektovat
preferované oslovení, myslet na možné**

nežádoucí účinky hormonální terapie a pře-
devším být **součástí podpůrného systému
pacienta, který má zásadní vliv na kvalitu je-
ho života. Správným podpůrným přístupem
a minimalizací stigmatizace lze dosáhnout
včasného zachytu onemocnění, komplikací
i jejich prevence.**

LITERATURA

1. Yeung H, Kahn B, Ly BC, et al. Dermatologic Conditions in Transgender Populations. *Endocrinol Metab Clin North Am.* 2019 Jun;48(2):429-440. doi: 10.1016/j.ecl.2019.01.005. PMID: 31027550; PMCID: PMC6497076.
2. Cheung AS, Wynne K, Erasmus J, et al. Position statement on the hormonal management of adult transgender and gender diverse individuals. *Med J Aust.* 2019 Aug;211(3):127-133. doi: 10.5694/mja2.50259. Epub 2019 Jul 4. PMID: 31271465.
3. Gu Y, Tang GT, Cheung AS, Sebaratnam DF. Dermatological considerations for transgender and gender diverse patients: An Australian perspective. *Australas J Dermatol.* 2024 Feb;65(1):24-36. doi: 10.1111/ajd.14179. Epub 2023 Nov 2. PMID: 37919972.
4. Thoreson N, Park JA, Grasso C, et al. Incidence and Factors Associated With Acne Among Transgender Patients Receiving Masculinizing Hormone Therapy. *JAMA Dermatol.* 2021 Mar 1;157(3):290-295. doi: 10.1001/jamadermatol.2020.5347. PMID: 33471082; PMCID: PMC7970334.
5. Giltay EJ, Gooren LJ. Effects of sex steroid deprivation/administration on hair growth and skin sebum production in transsexual males and females. *J Clin Endocrinol Metab.* 2000 Aug;85(8):2913-21. doi: 10.1210/jcem.85.8.6710. PMID: 10946903.
6. Choe J, Shields A, Ferreira A, et al. Isotretinoin for Acne in Transgender and Gender-Diverse Individuals Receiving Masculinizing Hormone Therapy. *JAMA Dermatol.* 2024 Jul;160(7):741-745. doi: 10.1001/jamadermatol.2024.1420. PMID: 38809569; PMCID: PMC11137662.
7. Light AD, Obedin-Maliver J, Sevelius JM, et al. Transgender men who experienced pregnancy after female-to-male gender transitioning. *Obstet Gynecol.* 2014 Dec;124(6):1120-1127. doi: 10.1097/AOG.0000000000000540. PMID: 25415163.
8. Bologna JL, Schaffer JV, Duncan KO, et al. Alopecias. In: *Dermatology Essentials.* Philadelphia: PA; 2014:515-523.
9. Wierckx K, Van de Peer F, Verhaeghe E, et al. Short- and long-term clinical skin effects of testosterone treatment in trans men. *J Sex Med.* 2014 Jan;11(1):222-9. doi: 10.1111/jsm.12366. Epub 2013 Oct 31. PMID: 24344810.
10. Moreno-Arrones OM, Becerra A, Vano-Galvan S. Therapeutic experience with oral finasteride for androgenetic alopecia in female-to-male transgender patients. *Clin Exp Dermatol.* 2017 Oct;42(7):743-748. doi: 10.1111/ced.13184. Epub 2017 Jul 10. PMID: 28691187.
11. Tang GT, Zwickl S, Sinclair R, et al. Effect of gender-affirming hormone therapy on hair growth: a systematic review of the literature. *Clin Exp Dermatol.* 2023 Sep 19;48(10):1117-1127. doi: 10.1093/ced/llad203. PMID: 37311161.
12. Ginsberg BA, Calderon M, Seminara NM, et al. A potential role for the dermatologist in the physical transformation of transgender people: A survey of attitudes and practices within the transgender community. *J Am Acad Dermatol.* 2016 Feb;74(2):303-8. doi: 10.1016/j.jaad.2015.10.013. Epub 2015 Dec 5. PMID: 26669479.
13. Zhang WR, Garrett GL, Arron ST, et al. Laser hair removal for genital gender affirming surgery. *Transl Androl Urol.* 2016 Jun;5(3):381-7. doi: 10.21037/tau.2016.03.27. PMID: 27298787; PMCID: PMC4893513.
14. van der Sluis WB, Buncamper ME, Bouman MB, et al. Symptomatic HPV-related neovaginal lesions in transgender women: case series and review of literature. *Sex Transm Infect.* 2016 Nov;92(7):499-501. doi: 10.1136/sextrans-2015-052456. Epub 2016 Mar 24. PMID: 27013740.
15. Mohr S, Gygax LN, Imboden S, et al. Screening for HPV and dysplasia in transgender patients: Do we need it? *Eur J Obstet Gynecol Reprod Biol.* 2021 May;260:177-182. doi: 10.1016/j.ejogrb.2021.03.030. Epub 2021 Mar 31. PMID: 33836363.
16. Shieh E, Marzinko MA, Fuchs EJ, et al. Transgender women on oral HIV pre-exposure prophylaxis have significantly lower tenofovir and emtricitabine concentrations when also taking oestrogen when compared to cisgender men. *J Int AIDS Soc.* 2019 Nov;22(11):e25405. doi: 10.1002/jia2.25405. PMID: 31692269; PMCID: PMC6832671.
17. Mehrotra ML, Westreich D, McMahan VM, et al. Baseline Characteristics Explain Differences in Effectiveness of Randomization to Daily Oral TDF/FTC PrEP Between Transgender Women and Cisgender Men Who Have Sex With Men in the iPrEx Trial. *J Acquir Immune Defic Syndr.* 2019 Jul 1;81(3):e94-e98. doi: 10.1097/QAI.0000000000002037. PMID: 31192894; PMCID: PMC6578589.
18. Rahmat A, De Nie I, Wiepjes CM, et al. Skin cancer incidence in transgender individuals receiving gender-affirming hormone treatment: a nationwide cohort study in the Netherlands. *Int J Dermatol.* 2023 Jul;62(7):882-887. doi: 10.1111/ijd.16707. Epub 2023 May 4. PMID: 37140088.
19. Almazan AN, Keuroghlian AS. Association Between Gender-Affirming Surgeries and Mental Health Outcomes. *JAMA Surg.* 2021 Jul 1;156(7):611-618. doi: 10.1001/jamasurg.2021.0952. PMID: 33909023; PMCID: PMC8082431.
20. de Baun H, Truong T, Beloborodova A, et al. Evaluating the psychosocial impact of gender-affirming dermatology treatments: A systematic review. *J EADV Clinical Practice.* 2024; 2024;3:385-400. doi: 10.1002/jvc.2.357.

KNIŽNÍ NOVINKA

PRAKTICKÁ DERMATOLOGIE V OBRAZECH A SCHÉMATECH

2. rozšířené a přepracované vydání

Zdeněk Vlašín, Hana Jedličková a kol.

Druhé rozšířené a přepracované vydání jedné z nejoblíbenějších knih české dermatovenerologie. Její první vydání připravil prof. Zdeněk Vlašín se svou dcerou, prof. Hanou Jedličkovou. Koncepce knihy vychází přesně z potřeb dermatologů, kniha je současně učebnicí i obrazovým atlasem. Na téměř 300 stranách je více než 1000 fotografií a přes 200 přehledných schémat. Členění knihy umožňuje rychlou orientaci pro každodenní dermatologickou praxi, současně je však ideální pro přípravu na specializační zkoušky.

Knihy seznamuje s aktuálními diagnostickými i terapeutickými postupy, včetně nejmodernější biologické a centrové léčby. Významné kapitoly obsahují např. základy dermatologického vyšetření, topografickou dermatologii, závažné dermatózy, dermatózy významné pro častý výskyt, dermadromy, importované dermatózy, venerologické minimum.

Maxdorf 2024, 394 str., barevné ilustrace, edice Jessenius

ISBN: 978-80-7345-771-6

Cena: 1 995 Kč, formát: 210 x 297 mm, pevná